

BACCALAURÉAT GÉNÉRAL

SESSION 2001

ÉPREUVE DE TURC

SÉRIE L

L.V.2

Durée : 3 heures

Coefficient : 4

L'usage des calculatrices et des dictionnaires n'est pas autorisé

Ce sujet comporte 3 pages numérotées de 1/3 à 3/3

BACCALAURÉAT GÉNÉRAL - LANGUE VIVANTE 2

TEXTE

[...]

Kuşların yağmurlarda, sert yellerde dikenlere¹ konmalarıyla kalkmaları bir olur. Ormanın üstüne, denize, Çekmece gölüne çavarak², ağaçların tepelerini yalayarak, göğün mavisine serpilmiş alacalı lekeler gibi uçarak gözden yiterler. Ilık, güneşli günlerde, binlerce vıcırdışarak³ dikenlere sıvanıp, yazın sarı çiçek açmış, tüm düzlüğü safran sarısına boyamış, kurumuş dikenlerin tohumlarını dehşet bir oburlukla, sevinçle biribiri üstüne yığılışarak yerler. Florya düzlüğünü, Florya düzlüğü olduğundan beri, ta Bizanstan, Osmanlıdan bu yana bu küçücük kuşlar, nereden gelip nereye gidiyorlarsa, Ekimden ta Aralık sonuna kadar mekan tutarlar⁴. Ve o günlerden bu günlere kadar da İstanbul şehrinin insanları bu kuşları türlü tuzaklarla yakalarlar. Yakalayıp Hıristiyanısa kiliselerin, Yahudiyse, sinagogların, Müslümanısa camilerin önünde azat, buzat, beni Cennet kapısında gözet, satarlar. İstanbul şehrinin göğünü çok ucuza Cennet karşılığı alınıp bırakılmış kuşlar doldurur. Özellikle kuşları alıp bırakmağa çocuklar meraklıdırlar. Haaa, bir de çok yaşlılar.

Çok eskiden, İstanbula yeni geldiğim günlerde olacak, Taksim alanında bir çok yaşlı, paltosunun yakası kürklü bir adamla altı yedi yaşlarında bir çocuğu, ayakları yalın on birinde gösteren bir çocuktan sapsarı, gözleri telaş içinde kuşları alır gökyüzüne atarlarken görmüştüm. Kafesteki kuşlardan birini bir, yaşlı adam alıp göğe fırlatıyor, bir, çocuk alıp fırlatıyordu. Göğe her kuş atılışında üç kişiden sonsuz bir sevinç çığılığı kopuyordu. Bir de kedi sinmişti oraya, çınar ağaçlarının arasındaki çalının içine, havaya attıkları bazı kuşlar uçamıyor, yere düşüyor, çalılığa sığınmıyordu. Ve canavar kedi kuş çalının içine girer girmez kapıyor, kuşu bir anda dişleri, ayakları gövdesiyle parçalıyor, yiyor, keyifle dişlerini temizleyip yeniden gelecek kuşu bekliyordu hiç kıpırdamadan gözleri havada.

Şimdi artık, Eyüp Camisinin avlusu dışında kuşlar azat buzat satılmıyorlar. Onları artık çocuklar Eminönündeki kuş pazarına götürüyorlar. Kuşçular yüzlerce kuş arasından birkaç iyicesini, kuş meraklılarına çok pahalıya satmak için alıp kalanını çocuklara gerisin geri veriyorlar. Ve çocuklar ağzına kadar kuş dolu kafesleriyle yorgun, umutları kırılmış, bu kadar kuşu ne yapacaklarını bilemeden evlerine geri dönüyorlar.

İstanbulun tarihini yazanlar Florya düzündeki kuşların, kuş yakalayıcıların tarihine boş verirlerse tarihlerinin o kadar pek işe yarayacağını sanmam. Emeklerine yazık olur. Yüzlerce yıldır kiliselerin, havraların, camilerin önünde, milyarlarca salıverilmiş kuşun sevinci, insanların sevinci, az macera mı? Biliyorum, bir gün bir hoş, yüreği temiz, akıllı birisi çıkacak, Florya kuşlarının güzel, sevinçli, umutlu tarihini yazacak, işte o zaman işte, İstanbul biraz daha güzelleşecek, biraz daha büyümlü bir kent olacak. İstanbulun büyümlü denizinde, yapılarında, göğünde, akar sularında mı yalnız, insanların mı? Ya Floryanın kuşları?

[...]

Yaşar KEMAL, *Kuşlar da gitti*, 1978

¹ diken : (Bu metinde : dikenini çok bitki) *chardon*

² çavmak (*langage populaire*) : Bu metinde : dağılıp yayılmak (*s'étendre*), saçılmak (*se disperser*).

³ vıcırdışmak : (kuşlar için) Hep birlikte vıcırdamak, ötmek.

⁴ (bir yeri) mekan tutmak : oraya yerleşmek

Travail à faire par le candidat

I. COMPRÉHENSION DU TEXTE (7 points)

Yanıtlarınızı (=cevap) metinle destekleyin (Justifiez vos réponses à l'aide du texte).

1. Kuşlar yılın hangi dönemini İstanbul'da geçiriyorlar ? Sayıları çok mu ? Bunlar nasıl kuşlardır ? (1 point)
2. Niçin dikenlere konarlar ? (0.5 point)
3. Kuş satıcıları kimlerdir ? (0.5 point)
4. İnsanlar kuşları nasıl yakalıyorlar ? (0.5 point)
5. Kuşları niçin kilise, sinagog, cami gibi ibadet yerlerinin önlerinde satıyorlar ? (1 point)
6. Kuşları çoğunlukla kimler alıyor ? (0.5 point)
7. Kuş alanların kuşu serbest bırakırken söyledikleri bir dilek olan tümceyi metinden bulup yazınız. (0.5 point)
8. Uçamayıp da yere düşen kuşlara ne oluyor ? (1 point)
9. Doğru mu (D), yanlış mı (Y) ? (1.5 points)
  - a. İstanbul'da kuş alıp salıvermek (serbest bırakmak) yeni bir olaydır.
  - b. Şimdi artık kuş satıcıları tuttıkları kuşların hepsini satamıyorlar.
  - c. Kuşlar İstanbul'un güzelliklerinden biridir.

II. EXPRESSION PERSONNELLE (7 points)

Üç sorudan ikisini yanıtlayın. (10 satır kadar)

1. Siz de metinde anlatılana benzer bir gelenek ya da alışkanlığı anlatınız.
2. En sevdiğiniz hayvan hangisidir ? Nedenlerini de belirterek açıklayınız.
3. Metinde sözü geçen kuş yakalayıcılarından biri olduğunuzu düşünüp (hayal edip) yaşadıklarınızı anlatınız.

III. COMPÉTENCE LINGUISTIQUE (6 points)

1. Aşağıdaki bölümü geniş zaman (aoriste ; ex. : « ister ») kullanarak yeniden yazın. (1 point)

« Bir gün bir hoş, yüreği temiz, akıllı birisi çıkacak, Florya kuşlarının güzel, sevinçli, umutlu tarihini yazacak, işte o zaman işte, İstanbul biraz daha güzelleşecek, biraz daha büyüğü bir kent olacak. »
2. «Kuşların yağmurlarda, sert yellerde dikenlere konmalarıyla kalkmaları bir olur. » tümcesindeki altı çizilmiş **bölümü**, anlamını bozmadan kendi sözcüklerinizle **ifade ederek tümceyi yeniden yazınız.** (1 point)
3. Aşağıdaki sözcüklerden hangileri birbirleriyle yakın veya eş anlamlıdır ? (0.75 points)

pusmak, salmak, sinmek, kaybolmak, bırakmak, yitmek
5. Aşağıdaki tümceyi metinden anladıklarınıza dayanarak uygun eklerle (suffixe) tamamlayınız. (0.75 point)

Kuş serbest bırakıl_____, insanlar da kuşa özgürlüğünü ver_____ için seviyordu.
6. Aşağıdaki bölümü Fransızcaya çeviriniz. (2.5 point)

« Kuşçular yüzlerce kuş arasından birkaç iyicesini, kuş meraklılarına çok pahalıya satmak için alıp kalanını çocuklara gerisin geri veriyorlar. Ve çocuklar ağzına kadar kuş dolu kafesleriyle yorgun, umutları kırılmış, bu kadar kuşu ne yapacaklarını bilemeden evlerine geri dönüyorlar. »